

Niezaprzeczalne pogwałcenie praw człowieka

Nędza jest niezaprzeczalnym i całkowitym pogwałceniem wszystkich praw człowieka. Dla analfabety, pozbawionego dostępu do nauki jak również do informacji, do środków komunikacji i możliwości uczestnictwa w strukturach społecznych, wolność poglądów politycznych we współczesnym świecie pozostaje martwą formułą. Tym samym jest ona dla człowieka cierpiącego głód lub przytłoczonego nędzą i uzależnionego całkowicie od pomocy społecznej.

Dobrze ilustruje to powiedzenie afrykańskie: „Człowiek ubogi musi podzielać opinię tego, którego ręka go żywi”. Nie muszę podkreślać, że w Europie zachodniej, osoby trwale bezrobotne i korzystające z pomocy socjalnej, nie mają możliwości zabrania głosu w kwestiach politycznych; nieważna jest więc wolność poglądów jaka im teoretycznie przysługuje.

Jakie wnioski i propozycje możemy sformułować na podstawie powyższej refleksji?

Przede wszystkim, proponuję, aby przypomnieć istotę praw człowieka, bowiem może istnieć tylko jedno prawo, od którego wywodzą się inne prawa. Jest nim sama natura ludzka i to od niej wywodzą się prawa mające jednakową wartość i będące od siebie współzależne.

Przypomina nam o tym istnienie nędzy, jak również, fakt że od roku 1948 nie udało nam się w pełni zrozumieć istoty praw człowieka. Czy to właśnie nie dlatego uznaliśmy brak swobody głosu poglądów politycznych, tortury, łapanki a nawet apartheid jako problemy same w sobie, które można rozwiązać niezależnie od działań prowadzonych na rzecz innych praw zawartych w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka z 1948 roku? Z braku bardziej pogłębionej analizy, nie zrozumieliśmy, że mamy do czynienia z przejawami zła dużo poważniejszego ; zła, które jest zaprzeczeniem samej natury ludzkiej, gdyż kiedy drwi się z jednego prawa, drwi się z ogółu praw.

Właśnie to fundamentalne zło ukazuje nędza, która nie jest jedynie zaprzeczeniem takiego bądź innego prawa, ale zaprzeczeniem natury ludzkiej ustanawiającej ogół praw społecznych, ekonomicznych, kulturalnych,

duchowych jak również politycznych. Według mnie, powinniśmy zakomunikować to otwarcie opinii światowej.

Następnie, uważam, że powinniśmy oczywiście czuwać, aby w naszej działalności na rzecz poszanowania praw człowieka, walka z nędzą pozostała priorytetem, nie zaniedbując jednocześnie innych działań gwarantujących pozostałe prawa.

Nie zapominajmy, że tak jak o niesprawiedliwości prawa świadczy uwięzienie bądź hospitalizacja naukowca za jego poglądy polityczne, tak też świadczy o niej, choć może w mniej widoczny sposób, sytuacja w której bezrobotny jest zmuszony żyć na zasiłku i którego państwo pozbawia opieki rodzicielskiej, powierzając wychowanie dzieci instytucjom państwowym.

Niesprawiedliwe traktowanie naukowca przypomina sytuację dzieci, które pochodząc z ubogich rodzin, są zepchnięte na margines przez system szkolny, co powoduje, że stają się analfabetami, bez możliwości wyuczenia się zawodu, nie wspominając już nawet o kontakcie z nowymi technologiami.

Podsumowując, to nędza uświadamia nam potrzebę całościowego spojrzenia na prawa człowieka. Musimy pokornie przyznać, że to właśnie w kwestii praw człowieka i demokracji, wszyscy jesteśmy nowicjuszami, którzy mają jeszcze dużo do nauczenia się i dużo do zrobienia. Nikt nas nie osądza, bowiem wszyscy mamy ogromne braki w tej dziedzinie.

W świetle praw człowieka, wobec ogromu nędzy, wszyscy jesteśmy równi. Ponadto, całościowe spojrzenie na prawa człowieka mogłoby przyczynić się do tego, że społeczność międzynarodowa, zamiast mnożyć wzajemne oskarżenia, będzie dążyć do porozumienia, a tym samym do umocnienia pokoju na świecie.

Oryginal po francusku :

Ojciec Józef Wrześniński (w Maju 1985) : “Lutter contre la misère c'est lutter contre la plus flagrante des violations des droits de l'homme” - Wstęp Sprawozdania merytorycznego ATD Czwarty Świat Francja 1984